

Aan Inspraakpunt internetconsultatie
Van drs. R.J. Eijnsink (eijsink@vewin.nl, 0653410119)
Den Haag, 16 juli 2019
Onderwerp Wijziging van de Mijnbouwwet (vergunningenstelsel opsporen en winnen van aardwarmte)

Graag maakt Vewin gebruik van de mogelijkheid om in te spreken op het concept wetsvoorstel voor wijziging van de Mijnbouwwet met regels voor het opsporen en winnen van aardwarmte. Mijnbouw (inclusief winning van aardwarmte) is een risicovolle activiteit voor de grondwaterkwaliteit. Deze risico's zijn beschreven in het rapport van KWR (2016) 'Risico's van geothermie voor grondwater'. In de Structuurvisie Ondergrond (STRONG) is mijnbouw daarom uitgesloten in bestaande waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringvrije zones voor de drinkwatervoorziening. Ook elders dienen regels voor winning van aardwarmte te borgen dat risico's voor het grondwater worden geminimaliseerd. In de bijlage bij dit memo zijn concrete voorstellen voor aanscherping van het wetsvoorstel opgenomen.

1. Vooraf uitsluiting van gebieden voor de drinkwatervoorziening bij concessieverlening

In STRONG is vastgelegd dat mijnbouw wordt uitgesloten in gebieden voor de drinkwatervoorziening. Tevens is aangegeven dat voor aan te wijzen grondwaterreserves voor de toekomstige drinkwatervoorziening wat betreft mijnbouw het beleid van de provincies wordt gevolgd. Dit dient doorwerking te krijgen in het wetsvoorstel. Het belang van grondwaterbescherming dient scherper te worden verankerd. Bij aanvragen voor een zoekgebied en een startvergunning cf. artikelen 24e, 24f en 24p dient daarom eveneens een beschrijving gevraagd te worden van de door het rijk of provincies uitgesloten gebieden voor de drinkwatervoorziening. Deze gebieden dienen al vooraf van het zoekgebied en de vergunning te worden uitgezonderd. Tevens dient in de afwijzingsgronden voor een vergunningaanvraag (art. 24u) opgenomen te worden dat een vergunning geheel of gedeeltelijk kan/zal worden afgewezen voor zover dit gebieden voor de drinkwatervoorziening betreft waarin winning van aardwarmte door rijk of provincies niet is toegestaan. Wij verzoeken om ook in de Memorie van Toelichting te verduidelijken dat mijnbouw is uitgesloten in gebieden voor de drinkwatervoorziening.

2. Putontwerp

Om risico's van winning van aardwarmte voor het grondwater (ook buiten gebieden voor de drinkwatervoorziening) te beperken is het cruciaal dat aan het putontwerp voor aardwarmtewinning adequate eisen worden gesteld. Wij constateren dat het huidige wetsvoorstel niet ingaat op eisen voor het putontwerp. Onduidelijk is daardoor hoe het putontwerp gereguleerd zal worden. Wel wordt in de Memorie van toelichting (par.2.2.5) gesteld dat aanvullende eisen gesteld kunnen worden, bv nabij kwetsbare gebieden voor de drinkwatervoorziening. Wat hier wordt bedoeld met 'nabij kwetsbare gebieden voor de drinkwatervoorziening' is echter onduidelijk, mede in relatie tot de uitsluitingen die in STRONG zijn vastgelegd. Ook is onduidelijk wanneer, door wie en welke eisen dan opgelegd zullen worden. Wij verzoeken om ook in de MvT te verduidelijken dat mijnbouw is uitgesloten in gebieden voor de drinkwatervoorziening.

Wij begrijpen dat initiatief wordt genomen door DAGO voor ontwikkeling van een putontwerp dat zal worden vastgelegd als een 'industriestandaard'. De status en verbindendheid van een 'industriestandaard' is ons echter onduidelijk. Wij vinden het van belang om vast te leggen en te verduidelijken hoe de eisen voor het putontwerp worden vastgelegd in een standaard van het rijk met inbreng van alle partijen en op welke wijze de naleving van deze standaard zal worden geborgd via wetgeving. Daarbij hechten wij zeer aan een onafhankelijke rol van de Sodm als toezichthouder.

Er wordt gesproken over alternatieve materialen voor een put (als alternatief voor dubbelwandigheid). De criteria op basis waarvan extra bescherming/ dubbelwandigheid wordt benoemd zijn niet duidelijk genoeg. Hier dient explicieter te worden welk veiligheidsniveau van dubbelwandigheid wordt verwacht. Als basiseis vinden wij het cruciaal dat een putconstructie altijd uitgaat van dubbelwandige verbuizing conform de best beschikbare technieken om risico's op lekkage te beperken. In aanvulling daarop zal ook altijd monitoring van het diepe grondwater voorgeschreven moeten worden om eventuele lekkages op te kunnen sporen. Monitoring kan niet worden gezien als een alternatief voor een veilig putontwerp.

3. Adviesrol

Op grond van artikel 24ai zal provincies worden gevraagd om over vergunningaanvragen te adviseren, mede met het oog op planmatig beheer van het grondwater met het oog op de drinkwatervoorziening. Gezien het belang van de ondergrond voor de veiligstelling van de bronnen voor de drinkwatervoorziening en de wettelijke taak die drinkwaterbedrijven hebben volgens de Drinkwaterwet vinden wij het gewenst dat ook drinkwaterbedrijven een adviesrol krijgen. Wij vragen u in de wet te regelen dat de regionale overheden alle relevante belangen betrekken in hun advies. Aanvullend dient de memorie van toelichting uit te spreken dat drinkwaterbedrijven betrokken dienen te worden bij de advisering door provincies, gemeenten en waterschappen.

4. Fondsvorming

We roepen op om financiële zekerstelling te regelen voor situaties waarin verontreiniging van grondwater is opgetreden. Via fondsvorming dienen financiële waarborgen te worden geregeld om verontreinigingen bij incidenten en/of beëindiging van projecten weg te nemen. De sterke groei van de aardwarmte-sector en de dynamische markt pleiten hiervoor.

VEWIN-REACTIE OP CONSULTATIEVERSIE WIJZIGING MIJNBOUWWET (vergunningstelsel opsporen en winnen van aardwarmte) 2019

Artikel	Strekking Artikel	Voorstel Vewin arceringen toe te voegen
Algemeen	'winning van drinkwater'	<u>Winning van grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening</u>
K Hfd 2a. Toewijzing zoekgebied aardwarmte, startvergunning aardwarmte en vervolvergunning aardwarmte Art. 24e (aanvraag)	Dit betreft een opsomming van wat in de aanvraag om een toewijzing zoekgebied aardwarmte moet worden omschreven.	Artikel 24e (aanvraag) 1. Een aanvraag om een toewijzing zoekgebied aardwarmte gaat vergezeld van een beschrijving van: <ol style="list-style-type: none"> de aardlagen en de begrenzing ervan waar de aanvraag betrekking op heeft; de andere gebruiksmogelijkheden van het gebied, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater <u>en daartoe door provincies in verordeningen vastgelegde grondwaterbeschermingsgebieden en boringvrije zones rondom bestaande wateronttrekkingen en reserves voor de drinkwatervoorziening</u>, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen; een plan voor de wijze waarop de aanvrager voornemens is de aardwarmte op te sporen en te winnen; de voorgenomen afzet van warmte en de afspraken hieromtrent; de wijze waarop de aanvrager voornemens is de opsporing en winning van aardwarmte te financieren.
Art. 24 f (procedure van toewijzing zoekgebied aardwarmte)	Dit betreft de procedure van toewijzing zoekgebied aardwarmte. Ook anderen worden in de gelegenheid gesteld om voor hetzelfde zoekgebied of een deel hiervan een aanvraag in te dienen.	Artikel 24f (procedure van toewijzing zoekgebied aardwarmte) 1. Zodra voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte een aanvraag is ingediend die voldoet aan het bepaalde bij of krachtens artikel 24e en deze aanvraag betrekking heeft op een zoekgebied dat beschikbaar is voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte, stelt Onze Minister met een uitnodiging in de Staatscourant anderen in de gelegenheid om voor hetzelfde zoekgebied of een deel hiervan een aanvraag in te dienen. <u>Van het beschikbare zoekgebied worden uitgesloten de grondwaterbeschermingsgebieden en boringvrije</u>

Artikel	Strekking Artikel	Voorstel Vewin arceringen toe te voegen
		<u>zones voor de drinkwatervoorziening en reserves waar mijnbouw door het rijk of provincies is uitgesloten.</u>
Art. 24 g (adviezen)	Dit artikel geeft aan wie adviezen over de aanvraag mag geven.	<p>Artikel 24g (adviezen)</p> <p>1. Over de aanvragen die aan het bepaalde bij of krachtens artikel 24e voldoen stelt Onze Minister gedeputeerde staten van de provincie en het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten binnen wier grondgebied het zoekgebied waarop de aanvraag voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte betrekking heeft <u>en het drinkwaterbedrijf</u>, in de gelegenheid binnen 6 weken advies uit te brengen met het oog op het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen</p>
Art. 24p (inhoud aanvraag startvergunning)	Dit betreft de inhoud van de aanvraag voor een startvergunning, waaronder een beschrijving van de andere gebruiksmogelijkheden van een gebied.	<p>Artikel 24p (inhoud aanvraag startvergunning)</p> <p>1. Een aanvraag voor een startvergunning aardwarmte gaat vergezeld van een <u>actuele representatieve</u> beschrijving van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de aardlagen en de begrenzing ervan waar de aanvrager voornemens is aardwarmte op te sporen en te winnen; b. de andere gebruiksmogelijkheden van het gebied, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater <u>en de daartoe aangewezen beschermingsgebieden, zonerings- en reserves, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen;</u> c. de wijze waarop de aanvrager voornemens is aardwarmte op te sporen en te winnen en de wijze waarop hij voornemens is zijn put in te richten, <u>met tenminste dubbelwandige verbuizing, en de wijze waarop hij voornemens is het diepe grondwater te monitoren;</u> d. de verwachte bodembeweging ten gevolge van de winning; dd. <u>de maatregelen die worden genomen om nadelige gevolgen voor het milieu en/of grondwater uit te sluiten;</u> e. indien dit nodig is gelet op de verwachte bodembeweging: <ul style="list-style-type: none"> 1°. de risico's voor omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan;

Artikel	Strekking Artikel	Voorstel Vewin arceringen toe te voegen
		2°. de maatregelen die worden genomen om bodembeweging te voorkomen of te beperken; 3°. de maatregelen die worden genomen om schade door bodembeweging te voorkomen of te beperken; d. overeenkomsten met betrekking tot de afzet van warmte; e. de uitvoerder en de technische capaciteiten waarover de uitvoerder beschikt; f. de wijze waarop de aanvrager voornemens is de kosten in verband met de opsporing en winning en het zo nodig geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen onder de startvergunning te dragen. 2. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de aanvraag.
Art. 24r		Art. 24 r (adviezen) 1. Over de aanvragen die aan het bepaalde bij of krachtens artikel 24p voldoen stelt Onze Minister gedeputeerde staten van de provincie ,het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten binnen wier grondgebied het gebied waarop de aanvraag voor een startvergunning aardwarmte betrekking heeft <u>en het drinkwaterbedrijf</u> , in de gelegenheid binnen 6 weken advies uit te brengen met het oog op het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen.
Art. 24u (afwijzingsgronden)	Dit artikel regelt de afwijzingsgronden voor de aanvraag van een startvergunning aardwarmte.	Artikel 24u (afwijzingsgronden) 1. Een startvergunning aardwarmte wordt geheel of gedeeltelijk afgewezen indien: a. het opsporen of winnen van aardwarmte in de in de aanvraag aangegeven aardlagen en de begrenzing ervan bij of krachtens wet niet is toegestaan; <u>aa. het opsporen of winnen van aardwarmte in de in de aanvraag aangegeven gebieden en de begrenzing ervan bij of krachtens milieuverordeningen van provincies niet is toegestaan;</u> b. voor de aardlagen en de begrenzing ervan die in de aanvraag is aangeduid een toewijzing zoekgebied aardwarmte aan een ander

Artikel	Strekking Artikel	Voorstel Vewin arceringen toe te voegen
		<p>dan de aanvrager is verleend of een startvergunning aardwarmte of een vervolgvrgunning aardwarmte is verleend; c. de in de aanvraag beschreven opsporing en winning onaanvaardbare risico's met zich brengt voor de veiligheid van omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan.</p>
<p>Art. 24x (voorschriften en beperkingen)</p>	<p>Dit beschrijft dat de Minister aan een startvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen kan verbinden.</p>	<p>Artikel 24x (voorschriften en beperkingen)</p> <p>1. Onze Minister moet kan aan een startvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen verbinden in verband met: a. de veiligheid van omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan; b. het belang van de planmatige ontwikkeling of het beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen; c. het voorkomen van nadelige gevolgen voor het milieu <u>waaronder het grondwater als gevolg van de wijze van winning</u>; d. de financiële mogelijkheden*) van de aanvrager om de kosten in verband met de opsporing en winning te dragen en om kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen onder de startvergunning te dragen; 2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld inzake de gronden, bedoeld in het eerste lid.</p> <p>*) <u>fondsvorming: behalve het goed regelen van de financiële positie van de aanvrager en eventuele opvolger is het beter om een fonds te vormen als er iets misgaat met de ondergrond. Voorstel om fondsvorming te regelen.</u></p>
<p>Art. 24z (melding ivm afwijking)</p>	<p>Dit artikel beschrijft dat de houder een meldplicht heeft als wordt geconstateerd dat de situatie van de ondergrond afwijkt van de aanvraag voor de startvergunning aardwarmte.</p>	<p>Art. 24z (melding ivm afwijking)</p> <p>Indien bij het opsporen of winnen van aardwarmte wordt geconstateerd dat de situatie van de ondergrond afwijkt van de aanvraag voor de start vergunning aardwarmte, meldt een houder</p>

Artikel	Strekking Artikel	Voorstel Vewin arceringen toe te voegen
		van een startvergunning aardwarmte dit zo spoedig mogelijk aan onze Minister <u>en voorkomt en herstelt schade.</u>
Art. 24aa (verrichten feitelijke werkzaamheden door uitvoerder)		<p>Art. 24aa (verrichten feitelijke werkzaamheden door uitvoerder)</p> <p>1. Het verrichten van feitelijke werkzaamheden of het verlenen van opdracht daartoe is slechts aan de in de aanvraag aangegeven uitvoerder toegestaan.</p> <p>2. De houder van een startvergunning aardwarmte kan een nieuwe uitvoerder aanwijzen.</p> <p>3. Indien de uitvoerder niet meer in staat is tot het verrichten van de feitelijke werkzaamheden of het verlenen van opdracht daartoe, wijst de houder van een startvergunning aardwarmte een nieuwe uitvoerder aan.</p> <p>4. De aanwijzing, bedoeld in het tweede lid of derde, behoeft de instemming van Onze Minister. Onze Minister kan zijn instemming slechts weigeren in verband met <u>de technische capaciteiten*</u> waarover de uitvoerder beschikt.</p> <p><i>*)Opmerking ten aanzien van technische capaciteiten: in dit artikel missen wij welke kwalificaties/accreditaties een uitvoerder moet hebben om de werkzaamheden te mogen uitvoeren. Gezien het kritische rapport van de SodM moet een kwalificatie/accreditatie systeem worden ingevoerd.</i></p>
Art. 24ac (wijzigen en intrekken)	Dit betreft de intrekings- of wijzigingsgronden van een startvergunning aardwarmte.	<p>Artikel 24ac (wijzigen en intrekken)</p> <p>1. Onze Minister kan op aanvraag van een houder van een startvergunning aardwarmte een startvergunning aardwarmte wijzigen of intrekken.</p> <p>2. Onze Minister kan een startvergunning aardwarmte wijzigen of intrekken:</p> <p>a. indien de bij de aanvraag verstrekte gegevens of bescheiden zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen, als bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend waren geweest;</p> <p>b. indien dat wordt gerechtvaardigd door veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake:</p>

Artikel	Strekking Artikel	Voorstel Vewin arceringen toe te voegen
		<p>1°. de veiligheid voor omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan;</p> <p>2°. de nadelige gevolgen voor het milieu <u>en/of het grondwater</u>;</p> <p>3°. in verband met de financiële mogelijkheden van de houder om de kosten in verband met de opsporing en winning te dragen en om kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen onder de startvergunning te dragen;</p> <p>c. indien er niet langer een uitvoerder is waarmee Onze Minister heeft ingestemd.</p> <p>3. Onze Minister beslist op een aanvraag om wijziging of intrekking van een startvergunning aardwarmte binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag.</p> <p>4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld inzake de gronden, bedoeld in het tweede lid.</p>
Art. 24ag (aanvraag vervolvergunning)	Dit artikel beschrijft waaraan de aanvraag moet voldoen.	<p>Artikel 24ag (aanvraag vervolvergunning)</p> <p>1. Een aanvraag voor een vervolvergunning aardwarmte wordt ingediend voor het einde van de looptijd van de startvergunning aardwarmte.</p> <p>2. Een aanvraag voor een vervolvergunning aardwarmte gaat vergezeld van een beschrijving van:</p> <p>a. de aardlaag en de begrenzing ervan waar de aanvrager aardwarmte wint;</p> <p>b. de verwachte exploitatieduur;</p> <p>c. de verwachte invloedssfeer van de winning en de verwachte afkoeling;</p> <p>d. indien van toepassing, wijziging ten opzichte van de startvergunning aardwarmte in de wijze waarop de aanvrager voornemens is aardwarmte te winnen en de wijze waarop hij zijn put heeft ingericht, <u>met tenminste dubbelwandige verbuizing, en de wijze waarop het diepe grondwater wordt gemonitord</u>;</p> <p>e. de gemeten en nog te verwachten bodembeweging ten gevolge van de winning;</p> <p>f. indien dit nodig is gelet op de nog te verwachten bodembeweging:</p> <p>10. de risico's voor omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan,</p>

Artikel	Strekking Artikel	Voorstel Vewin arceringen toe te voegen
		<p>20. de maatregelen die worden genomen om bodembeweging te voorkomen of te beperken;</p> <p>30. de maatregelen die worden genomen om de schade door bodembeweging te voorkomen of te beperken;</p> <p>40. <u>de maatregelen die worden genomen om nadelige gevolgen voor het milieu en/of grondwater te voorkomen;</u></p> <p>g. indien van toepassing, wijziging ten opzichte van de startvergunning aardwarmte in de wijze waarop de aanvrager voornemens is de kosten in verband met de winning te dragen;</p> <p>h. de wijze waarop de aanvrager voornemens is om kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen tijdens de looptijd van de vervolvergunning of na afloop hiervan te dragen.</p> <p>3. Indien een nieuwe uitvoerder wordt aangewezen, gaat de aanvraag voor een vervolvergunning aardwarmte vergezeld van een verzoek om instemming met de aanwijzing van een uitvoerder als bedoeld in artikel 24aa, derde lid.</p> <p>4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de aanvraag.</p>
Art. 24ak (afwijzingsgronden)	Dit betreft de afwijzingsgronden voor een vervolvergunning aardwarmte.	Artikel 24ak (afwijzingsgronden) <p>1. Een vervolvergunning aardwarmte wordt geheel of gedeeltelijk afgewezen indien de in de aanvraag beschreven winning onaanvaardbare risico's met zich brengen voor de veiligheid van omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan.</p> <p>2. Een vervolvergunning aardwarmte kan geheel of gedeeltelijk worden afgewezen:</p> <p>a. indien de in de aanvraag aangeduide wijze van winning niet geschikt wordt geacht om reden van de nadelige gevolgen voor het milieu <u>en/of het grondwater;</u></p> <p>b. indien de invloedssfeer niet aansluit bij de door de aanvrager aangegeven aardlaag en de begrenzing ervan;</p> <p>c. in verband met de technische capaciteiten waarover de uitvoerder beschikt;</p> <p>d. in verband met de financiële mogelijkheden van de aanvrager om alle kosten in verband met de winning te dragen;</p>

Artikel	Strekking Artikel	Voorstel Vewin arceringen toe te voegen
		<p>e. in verband met de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen onder of na afloop van de vervolvergunning te dragen. 3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de gronden, bedoeld in het eerste en tweede lid.</p>
<p>Art. 24am (voorschriften en beperkingen)</p>	<p>Onze Minister kan aan een vervolvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen verbinden.</p>	<p>Artikel 24am (voorschriften en beperkingen) 1. Onze Minister kan aan een vervolvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen verbinden in verband met: a. de veiligheid van omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan; b. het belang van het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen; c. nadelige gevolgen voor het milieu <u>en/of het grondwater</u>; d. in verband met de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met de opsporing en winning te dragen e. in verband met de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen tijdens of na afloop van de vervolvergunning te dragen. 2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld inzake de gronden, bedoeld in het eerste lid.</p>
<p>Art. 24ap (wijziging vergunning op aanvraag houder)</p>	<p>Onze Minister kan op aanvraag van een houder van een vervolvergunning aardwarmte een vervolvergunning aardwarmte wijzigen of intrekken.</p>	<p>Art. 24ap (wijziging vergunning op aanvraag houder) c. in verband met de nadelige gevolgen voor het milieu <u>en/of het grondwater</u> als gevolg van de wijze van winning.</p>
<p>M Art. 33 (verplichtingen houder)</p>	<p>Dit artikel omschrijft de verplichtingen van de houder van een startvergunning aardwarmte of een vervolvergunning.</p>	<p>Art. 33 (verplichtingen houder) Artikel 33 wordt gewijzigd als volgt: 1. Er wordt een lid toegevoegd, luidende: 3. Een houder van een startvergunning aardwarmte of een vervolvergunning aardwarmte dan wel de laatste houder van een startvergunning aardwarmte of een vervolvergunning aardwarmte</p>

Artikel	Strekking Artikel	Voorstel Vewin arceringen toe te voegen
		neemt alle maatregelen die redelijkerwijs van hem gevegd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de verrichte activiteiten: <ol style="list-style-type: none"> a. nadelige gevolgen voor mens en milieu worden veroorzaakt; b. schade door bodembeweging wordt veroorzaakt; c. de veiligheid wordt geschaad. 4. Een uitvoerder als bedoeld in artikel 24aa draagt zorg voor een goede en veilige uitvoering van het opsporen en winnen van aardwarmte en neemt alle maatregelen die redelijkerwijs van hem gevegd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de verrichte activiteiten: <ol style="list-style-type: none"> a. nadelige gevolgen voor mens en milieu <u>en/of het grondwater</u> worden veroorzaakt; b. schade door bodembeweging wordt veroorzaakt; c. de veiligheid wordt geschaad.

Reactie op wijziging Mijnbouwwet/Memorie van Toelichting

Algemeen

“winning van drinkwater” aanpassen in “winning van grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening”. Er wordt namelijk nergens in Nederland drinkwater gewonnen.

In deze toelichting maar ook in de wet staat niets in over hoe om te gaan met testwater. Gezien de kwaliteit van dit water en de (negatieve) impact die deze kan hebben op maaiveld is het aan te bevelen om hiervoor ook regels/artikelen over op te nemen waaruit moet blijken dat er goed aan het milieu wordt gedacht bij de verwerking van het testwater.

Ook graag aandacht voor dubbele casings. Het is nu niet duidelijk op welke manier de putintegriteit er minimaal uit moet komen te zien en hoe daarbij wordt gemonitord. Dit moet een onderdeel worden van het voorwerk en beoordeling vooraf of een uitvoerder het werk mag uitvoeren.

Pagina 5 onder 2

“Voor het verlenen van de startvergunning zullen de technische capaciteiten van de uitvoerder en de financiële mogelijkheden van de aanvrager grondig worden beoordeeld en zal worden gekeken of de voorgenomen activiteiten op de beoogde locatie veilig kunnen plaatsvinden.”

Graag hier aan toevoegen dat de uitvoerder ook op een veilige manier de uitvoering voor haar rekening kan nemen zodanig dat de kans op calamiteiten of onzorgvuldigheden tot een minimum beperkt kan worden. Voorkomen moet namelijk worden dat er zogenaamde “cowboy” taferelen gaan optreden zoals

bedoel in het kritische rapport van de SodM uit 2017: staat van de sector Geothermie. Het moet een must zijn voor uitvoerders goed te kunnen beheersen van de milieu- en veiligheidsrisico's bij aardwarmteprojecten van opsporing en winning. En dat zullen ze dan ook moeten kunnen aantonen.

Pagina 7 onder 2.1.4

"In het plan wordt aan de hand van een klein geologisch onderzoek (ook wel een quick scan genoemd) aangegeven in welke aardlaag of aardlagen men warmte wil winnen."

Gezien de technische ontwikkelingen van dit type onderzoeken wordt geadviseerd om bij dit onderzoek de meest recente methoden toe te passen. Daarnaast zou, indien zeer weinig bekend is van de ondergrond een scan van de ondergrond via EBN afgewacht moeten worden.

Pagina 8 onder 2.1.5

"De betrokken provincie(s), gemeente(n) en waterschap(pen) worden wel om advies gevraagd."

Gezien haar belangenbehartiging en vanuit haar wettelijke taken om bij te dragen aan de bescherming van de bronnen voor de drinkwatervoorziening tegen verontreiniging het verzoek om ook de betrokken drinkwaterbedrijven te vragen om advies.

"Bij de vaststelling van het gebied is het wenselijk om rekening te houden met andere (ondergrondse) activiteiten in het aangevraagde gebied."

Wenselijk is hier te vrijblijvend geformuleerd. Voorstel 'wenselijk' te vervangen door 'dient met andere (ondergrondse) activiteiten rekening te worden gehouden.'

Pagina 11 onder 2.2.4

"Daarom moet de aanvrager aantonen dat hij over de benodigde technische capaciteiten kan beschikken om de verschillende werkzaamheden veilig en verantwoord uit te voeren."

Niet alleen capaciteiten maar ook technische kwaliteiten! Certificering van dit soort bedrijven voor het mogen uitvoeren van dit type activiteiten zou een must moeten zijn. Daarnaast, nogmaals, moet het personeel ook voldoende en aantoonbaar deskundig zijn om de taken naar behoren te kunnen uitvoeren.

Pagina 12 onder 2.2.5

"In de nabijheid van kwetsbare gebieden, bijvoorbeeld een drinkwaterwinningsgebied, is het wenselijk om een put ter hoogte van het zoete grondwater dubbelwandig uit te voeren en de integriteit van de put via annulaire drukmeting tussen de verbuizing te monitoren."

'Wenselijk is hier te vrijblijvend geformuleerd. Voorstel 'wenselijk' te vervangen door 'dienen te worden opgenomen'.

"Bij het verlenen van de startvergunning wordt daarom gekeken naar het putontwerp, de gebruikte materialen (bijv. een tubing of roestvrijstalen buizen) en het gebruik van chemicaliën, zoals anti-corrosiemiddelen. Afhankelijk van de beoordeling van de risico's voor het milieu en in het bijzonder het grondwater **kunnen** voorschriften of beperkingen worden opgenomen in de start- en of vervolvergunning."

Voorstel is om “kunnen” te vervangen door “moeten”. Zoals het er nu staat is het bij na vrijblijvend. Gebleken is o.a. dat de gebruikte casings van een slechte kwaliteit zijn waardoor de kans op lekkages aanzienlijk zijn. We moeten voorkomen dat er bij de keuze van materialen ongewenste emissies/processen optreden die het milieu kunnen aantasten. En ook ten behoeve van de drinkwatervoorziening dat de bronnen voor drinkwater niet worden aangetast. Er zullen materialen gebruikt moeten worden die afdoende robuust zijn en een bepaald keurmerk moeten hebben. Het mag niet zo zijn dat om de kosten te drukken inferieure materialen worden gebruikt, maar ook dat er onvoldoende deskundig personeel wordt ingezet.

Pagina 13 onder 2.2

“Provincies hebben een belangrijke rol bij het beschermen van drinkwaterwingebieden en zullen daarom vooral kijken naar eventuele gevolgen voor de winning van drinkwater als gevolg van de voorgenomen opsporing en winning van aardwarmte.”

Toevoegen: “Daarbij moeten provincies zich laten adviseren door de betrokken drinkwaterbedrijven.”